

Vaarallisia vastuita

Keinotekoinen DDR luhistui 90-luvun alussa poliittiseen ja taloudelliseen mahdottomuuteensa. Muurin murruttua viisi rapistunutta itäpuolen osavaltiota liitettiin Saksan liittotasavaltaan. Varovaisten arvioiden mukaan Wiedervereinigung maksoi 2000 miljardia euroa, yli 30 kertaa Suomen valtion budjetin.

Saksan valtio joutui ottamaan paljon velkaa kustannusten kattamiseksi. Korkotaso oli silloin ihan eri kuin nyt. Lainanhoitokulut rasittivat. Saksassa keksittiin luovia keinoja rahan hankkimiseksi. Päätettiin järjestää huutokauppoja.

Tuottoisimmaksi, oikeaksi rahasammoksi muodostui kolmannen sukupolven matkapuhelinverkkojen eli umts-toimilupien myynti vuonna 2000. Suomen valtion teleyhtiö Sonera osallistui siihen mutta ruotsalainen Telia ei. Lopulta Sonera osti ilmaa Saksasta 50 miljardilla markalla ja nyt se sinnittelee Telian helmoissa.

Rahanarvo huomioiden jokainen suomalainen lahjoitti rikkaalle Saksalle vajaan tuhat euroa! No, jotkut koiranleuat toteavat, että Saksassa näillä miljardeilla saatiin enemmän hyvää aikaan, kuin mihin Suomen Sonera olisi ikinä pystynyt.

Onko kohta tulossa vielä suurempi lahjoitus?

Suomessa vaikutti pitkään kaksi suurta energiamonopolia, Neste ja Imatran Voima. Erinäisten yhdistymisten ja jakautumisten tuloksena muodostui nykyiset Neste ja Fortum. Molemmat ovat julkisia osakeyhtiöitä mutta käytännössä valtion hallitsemia.

Fortum on aina uiskennellut valtavissa varoissa. Rahaa on riittänyt suuriin investointeihin mm. Venäjän Karjalassa ja Uralilla. Myytyään jakeluverkkonsa ulkomaisten eläkeyhtiöiden omistamalle Carunalle jättimäinen kassa alkoi ahdistaa. Kaikkea ei kehdannut jakaa omistajillekaan. Päätettiin ostaa jotain isoa.

Fukushiman tsunamin aiheuttaman ydinlaitosten tuhoutumisten jälkeen Saksassa alkoi kummallinen kausi. Maa päätti sulkea ydinvoimalansa ja korvata energiavajeen kaasulla ja hiilellä. Silloin Fortumissa äkättiin kultasuoni.

Pitkän taistelun jälkeen Fortum sai hankittua enemmistöosuuden Uniperista. Onnistunut kaappaus herätti Saksassa niin vanhojen omistajien kuin tavallisen kansankin keskuudessa rajua vastustusta.

Uniper on suuri saksalainen sähkön tuottaja ja myyjä. Sen lähihistoriaan mahtuu Suomessakin jonkin aikaa toiminut E.ON, joka oli perustamassa Fennovoimaa. Sähkön lisäksi Uniper hallitsee suurta osaa Saksan kaasubisneksestä.

Uniper on kaikkien yllätykseksi rakentanut uutta hiilellä toimivaa lauhdevoimaa, mikä Saksassa on kirvoittanut kiivasta vastarintaa. Yhtiö kertoo korvaavansa uusilla laitoksilla vanhaa ja huonoa.

Sähkön tuottajahinta on heilunut rajusti. Liikenteen sähköistyessä alkaa vaikuttaa selvältä, että sähköä ei yksinkertaisesti tuoteta riittävästi.

Uniper myy valtaosan sähköstä kiintein hinnoin. Koska se ei tuota kaikkea myymäänsä sähköä, se on joutunut korkean tukkuhinnan takia hakemaan erikoisjärjestelyin rahaa pankeilta ja muilta rahoittajilta. Lainaajat vaativat takuita.

Fortumin vastuut Uniperin rahoituksessa ovat nyt noin kahdeksan miljardia euroa. Se on pelottavan suuri summa. Se on lähes kaksi kertaa valtion vastuut Kreikan lainoista.

pajen.fi